מחוון למורה

מחוון: מזבח הקטורת, מחצית השקל והכיור: "העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט"

1. "בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר, בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת – יַקְטִירֶנָּה" ו"וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם, יַקְטִירֶנָּה". הקטורת קשורה לסדר הנרות: בבוקר בהטבת הנרות, ובערב בהדלקתם.
2. רמב"ן: אחרי "ונקדש בכבדי" ו"ושכנתי" "אָמַר כִּי עוֹד יִתְחַיֵּב לָהֶם שֶׁיַּעֲשׂוּ מִזְבֵּחַ מִקְטַר קְטֹרֶת לְהַקְטִיר לִכְבוֹד הַשֵּׁם". ספורנו: "כִּי לֹא הָיְתָה הַכַּוָּנָה בּוֹ לְהַשְׁכִּין הָאֵל יִתְבָּרַךְ בְּתוֹכֵנוּ", אלא לכבד את ה'.
3. כל אחד נותן מחצית השקל, "וְתִמְנֶה אֶת הַשְּׁקָלִים וְתֵדַע מְנָיָנָם"; לא סופרים ישירות "שֶׁהַמְּנָיָן שׁוֹלֵט בּוֹ עַיִן הָרָע".
4. "הֶעָשִׁיר לֹא־יַרְבֶּה, וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט, מִמַּחֲצִית, הַשָּׁקֶל". בתרומה כל אחד נותן מה שהוא רוצה ("אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ"), במחצית השקל כולם נותנים אותו סכום: כל אחד נספר באופן שווה.
5. רחיצת ידיים ורגליים לפני העבודה, "וְלֹא יָמֻתוּ". ספורנו: "לְהָכִין אֶת הַכֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם", ולא להשראת השכינה.
6. "בֹּשֶׂם שֶׁרֵיחוֹ רַע"; "לְלַמְּדֵנוּ שֶׁלֹּא יֵקַל בְּעֵינֵינוּ לְצָרֵף עִמָּנוּ בַּאֲגֻדַּת תַּעֲנִיּוֹתֵינוּ וּתְפִלּוֹתֵנוּ אֶת פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל".
7. א. כולם נותנים אותו סכום: כל נפש שווה לפני ה', והמניין כולל את כולם בשוויון. בפרק כה התרומה היא לפי הרצון והיכולת ("אשר ידבנו לבו"), ולכן כל אחד תורם אחרת. ב. רש"י: החלבנה, שריחה רע, היא חלק מן הקטורת, וכך יש לצרף לציבור גם את "פושעי ישראל". המשותף: הציבור שלם רק עם כל חלקיו; כל אחד נספר (שקל) ואף אחד לא נשאר בחוץ (חלבנה). ניקוד מוצע: א 10 (הסבר 5, השוואה 5); ב 10 (רש"י 5, המשותף 5).

פרשנות מסומנת כפרשנות (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו, רשב"ם ואור החיים מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה' מובא בכתיב ה'. ממלכתי: פרקי ציווי המשכן בספר שמות (כה-לא) נלמדים בחטיבה העליונה בלימודי התנ"ך (קריאה צמודה, ניתוח ספרותי ודיון ערכי); יש לבדוק מול תכנית הבגרות העדכנית ובחירת בית הספר. חמ"ד: לימוד חומש עם פרשנים (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו ומדרש); הפרשנות מסומנת כפרשנות. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.